

MEGJELENIK
minden
P É N T E K E N .

Előfizetési díj:
Egész évre... 6 frt. —
Fél évre... 3 „
Negyed évre... 1 „ 50

DÉLIBÁB.

Szépirodalmi, művészeti és társadalmi heti lap.

Felelős szerkesztő és Kiadó: Gróf CSÁKY ALFONS.

SZERKESZTŐSÉG:
és
KIADÓ-HIVATAL:
Varga-utczán 2256 sz.
KÉZIRATOK
nem adatnak vissza.
Hirdetések
a legjutányosabb ár
mellett vétetnek fel.

II. ÉVFOLYAM.

DEBRECZEN, 1878. ÁPRILIS 12.

15. SZÁM.

Nem sokára...

Nem sokára itt a tavasz, itt a bájos kikelet,
Ujra zajos, vidám zengő, lesz hát berek és liget...
Uj élet száll a halálnak, enyészetnek helyére,
Lombkoszoru a fák vénült pusztá, árva szívére.

Oh! mily szép is az a tavasz, egész egy más új világ,
Melybe nyílik ezer titkos, tündérbűvös szép virág...
A csalógány édes dallal beszélget a szellővel,
Annyi vérző mély bánatot, mély fájdalmat regél el.

Hej, de nagyon epedek is az új élet jöttére,
Lángol, habzik bússzívemnek mindenik kis cseppvére...
Tán nekem is új virágot fakaszt az én keblemen,
Melyben édes boldogságom feltalálom, fellelem.

Sha nem hoz írt és bánatom mély gyötrelmem megmarad,
Elmegyek majd és megkérek minden dalos madarat,
Hogy tanítsák meg lelkemet dallani és remélni
S a csalódás kinja közt is tisztán folyvást szeretni!...

Gróf Csáky Alfons.

Megnyert fogadás.

— Rajz —

Balázs Sándortól.

(Folytatás.)

— Nem maradtam, azaz, hogy itt maradtam, de
nem teerted te rossz fiú, hanem szegény anyáért. Az-
tán katona is voltál te?! Hát miféle katona voltál.

— Hát magyar katona nagybátyám!

— Hát aztán voltál-e legalább háboruban?

— Bizony voltam!

— Igen, pandurkodni a rablók ellen!

— De miféle rablók ellen? Katonák voltak azok,
csak hogy ál öltözetben és kétségbeesettebben harcol-
tak a rendes katonaságnál is. És azután olyan sokan
voltak, hogy az olaszok, már nem birtak velük. Nem
féltek azok senkitől, csak az ördögtől meg az ungha-
resiktől.

— Hát aztán kaptál-e valami érdemjelt, valami
kitüntetést?

— Kaptam bizony bátyám, itt van ni!

— Igen valami talián bádógostól! Hanem az mind-
egy; nem az itt a kérdés, hanem az, hogy te egy hálátlan
rossz szívű fiú vagy, aki nem sajnált bennünket, akik téged
mindenek fölött szeretnek, úgy megszorítani, szé-
gyeld magad gazfiú, még engem vén embert is meg-
rikatsz!

— De édes Samu bátyám, ne haragudjék, nem
teszem többet!

— Mi a? micsoda?

— Csak most az egyszer bocsásson meg, soha,
soha nem teszem többé!

— Mi az? nem teszed? De már azt kikérem
magamnak? De már így ne beszélj szép öcsém, mert
akkor igazán megharagszom ám, még pedig örökre.
És úgy kitagadlak szép öcsém, mintha soha sem hit-
tak volna Kun Laczinak!

— Édes Samu bátyám!

— Most már igazán nem vagyok édes Samu bá-
tyád, ha így beszélsz. Micsoda? Egy igaz vérű magyar
fiatal ember, egy Kun Laczi! meri azt mondani, hogy
nem megy többé katonának, még akkor is, ha hazája
érdeke és becsülete parancsolja is a fegyverfogást? Pfüj
öcsém, most már nemcsak haragszom, hanem szégye-
nelni is kezdem magamat miattad!

— Az istenért bátyám, ne alázzon ennyire meg, el-
megyek én a legelső trombitaszóra!

— Elmégy öcsém?

— El én bátyám!

— Na hát akkor jer ide és ölelj meg te gazfiú.
Es azután úgy magához szoritott, hogy csontjaim
ropogtak bele.

— Hanem most már hozass egy kis bort fel;
mert egészen kiszáradt a torkom a sok papolástól.

Felugrottam s az ajtó felé rohantam.

— Megállj te ne szaladj úgy, mint egy futó bolond!
Nesze ezt a tajték pipát neked hoztam. Gyujts rá, addig
egy lépést se tégy. Itt a dohány, ilyet még nagy apád
se szívott. Azaz hogy az szívott, de te tudom, hogy
nem szívtál Taliánországban; tiszta magyar, szűz do-

hány ez öcsém, olyan a mit még a fináncz sem mert megszagolni. Ugy-e hogy jó öcsém! Hanem most már csakugyan hozass bort, mert mindjárt elperzsel az aszály.

Bort hozattam, s bizalmasan letelepedtünk kva-terkázni.

— Hanem nagyobb baj az öcsém, hogy csakugyan baj van! Mit csináljunk az anyáddal?

— Hogy hogy Samu bácsi? — kértem ijedten — talán csak nem beteg?

— Dehogyan beteg, dehogyan beteg! Épen az a baj, hogy nem beteg, hanem hogy nagyon is egészséges, s hogy legalább is három annyi vére van, mint a mennyire szüksége lenne. Attól félek, hogy a szél üti meg rög-tön, ha meglát!

— Hát el kell készíteni a viszontlátásra!

— Persze, hogy az kell.

— És pedig Samu bácsinak kell elkészíteni. Samu bácsi ért hozzá.

— Persze hogy értek. Bízd csak rám a dolgot; majd elintézem én legjobban; tudom én, mi az anyád bibije, majd annál kapom meg!

— De akkor siessen nagybátyám, mert bizony nem tudom tovább kiállani!

— Hm! Hanem hat esztendeig ki tudad ugy-e te gazficzkó!

— Akkor nem voltam itthon. Nem ily közel hozzá!

— Jó, jó, de kész vagy-e a felelettel mindenre. Hanem én már gondolkoztam a dologról s el is készítettem a tervemet. Anyádat elexpediáltam hazulról. Azért most jér haza; otthon pedig beülsz a szobámba, s nem lépsz ki mindaddig míg nem szólítlak. Érted-e?

— Értem!

— De akármit beszélek ám, a míg nem szólítlak, ki ne mozdul, mert akkor baj lesz ám!

— Értem nagybátyám!

És ezzel haza mentünk.

Ó, mit éreztem az ismerős arczok, utczák, házak, boltfeliratok megpillantására, melyek mindannyian istenhozottat látszottak inteni felém!

Hát midőn a jól ismert szegleten befordultunk, s a kised szülei ház, fehér falaival, zöld zsaluival, nagy eperfáival szemeim elé tárult.

Minden erőmre szükségem volt, hogy könnyűimet visszafojthassam, bár ha olyan jól esett volna a sírás, s bárha szívemet elszorulni éreztem.

Midőn a vén kapun befordultunk, egy felig örvendő, félig ijedt sikoltás fogadott.

Sári volt, a vén Sári, valaha dajkám, ki azóta sohasem távozott házunkból, s ki most egyre-másra vetve a keresztet, félig sirva, félig nevetve rohant elém.

— A Laczi urfi! a Laczi urfi! Hát nem tetszett meghalni? Ha, ha, ha! Jaj, jaj, jaj!

— Nem édes dajkám — mert én csak mindég úgy neveztem őt — nem haltam meg, hanem élek és

vagyok és igen örülök hogy magát még ölheltem; ide jöjjön karjaim közé!

— Istenem, istenem! édes jó teremtmény — sikoltá a vén anyóka, s szívet megindító jayveszékletek között omolt karjaim közé.

Ha nem előkészülve várom, ha nem véletlenül történik a dolog, bizonyosan földre roskadok sulya alatt, mert izmos, kövér anyóka volt.

— No csak ne verje félre a harangokat, Sári asszony, mondá nagybátyám, — ne csöditse öszsze az egész utcát.

— Jaj, jaj, jaj! — felelte Sári asszony, — a Laczi urfi nem halt meg, hanem él és hazajött! No uram teremtmény most már magadhoz veheted árva lelkemet, most már jó szívvel meghalok, csak hogy azt is megérhettem.

— Elhalgasson Sári azt mondom. — mondá komolyan nagybátyám — hisz csak nem akarja, hogy összecsendüljön a nép a ház előtt.

— Könnyű a tejéns urnak beszélni, nem a tejéns ur ápolta. De én neveltem és én ápoltam. Oh mennyit sirtam is utána! S mennyit könyörgtem a jó istennek hogy őrizze meg őt a szörnyű háboruban! Tudom is bizony, hogy az én imádságom őrizte meg őt, meg az édes anyjéé, ki minden héten egyszer misét mondatott. Tyűh! De hát hol is a nagyasszony? Rohanok utána. Nagyasszony! Nagyasszony!

Kiáltá torka szakadtából Sári asszony, s kiragadván magát karjaim közzül, a mily sebesen csak tudott kövér testével, folyvást kiáltozva, futni kezdett a kapu felé.

(Folyt. köv.)

Phoebos vagy Apollo

s az apollói tisztelet a régi görögöknél s rómaiaknál.

Irtá: Propper N. János.

(Folytatás.)

II.

A mily közvetlen viszonya a napnak a természeti élet ezer és ezerszerű jelenségeihez, a természet istenítő pantheismus, ép oly sok és jótékony tulajdonsággal ruházta fel személyesítőjét: Apollót. S miután az ókori görög-római pogány vallás, minden költészete mellett sem pusztán eszményi istentheoria, melynek a társadalom fölött s kívül létező természetfeletti hatalmak a szereplői, hanem ellenkezőleg az embernek a természet-hezi viszonyából, elvont történeti emlékek által támogatott, a politikai és társadalmi életet mélyen átható vallásrendszer, mely erkölcstanával közvetlen, közvetve pedig szertartásaival, a társadalmi élet fejlődésére, a szellemi művelődés hatványozására főfő, magára az állam ügyeire mindenkor lényeges befolyást gyakorolt; s minthogy az apollo-kultusz befolyása a hellén és római törzseknek ugy polgáriasodását, mint később szellemi művelődését oly mérvben mozdítá elő,

mint kevés s tán egy, vele egykoru istenisztelet sem, méltó, hogy e vallási gyakorlatok szemléletének több tért szenteljünk.

Lássuk először a görögöket!

Legrégibb a görögöknél a lykiai Apollo tisztelete. — A Thymbrában, valamint a trójai területen tisztelt Apollo szintén egy s ugyanaz vala a lykiaival; habár az ezen vidékeken ismert Σμινθεύς (Smintheus) név alatt azon istent tisztelik vala, — ki a szántóföldeket a mezei egerek kártékonyágától megóvjá. E tiszteltetés Rhodos szigetén is szokásos vala; sőt egy hónapot is sminthiosnak neveztek.

A görög vallásgyakorlatok s a hellén apollói istenisztelet másik csoportozatát képezik az Apollo delphinios és thargilios tiszteletére ünnepek. A Delphini Apollo Kréta szigetén, Knososban, legrégibb idők óta tiszteltetett; ugyanezen szertartások Krisába és Delphibe is innét jutottak el. A monda szerint ugyanis a Krisat alapító krétaiakat Apollo egy delphin alakjában vezeté át a tengeren. — Ugyanezen tiszteltetés gyakorlatával találkozunk Aegina s más szigeteken, ugy szintén a görög tengerpart több előhegyén, különösen attikai s ioniai törzsek közt Miletől Massaliaig. Ezen tiszteltetés mindenütt ugy állítá őt elő, mint azon hatalmas védistent, ki a bőszelemekkel tusázva, fölöttök győzelmet arat. Apollo thargilios ellenben a föld termékeinek s mivélésének vala istene, ki sugaraival a magvakat megérlelé s a vetéseket az üszögtől megoltalmazá. Mint ilyennek a termés zsengeit mutatták be áldozatul. Apollo tiszteltetésének e két alakjában még egy nevezetes vonást, mint az egész átfutó szalagot, kell megfigyelünk. Ez az áldozattétel és tisztulás. Ugyanis, mind az Apollo delphinios, mind az Apollo thargilios tisztelete áldozatokkal járt karöltve, mely ősi időben még emberáldozatokból it állottak. Athenben a delphinion, melynek eredete és szokásai Aegeus és Theseusra vihetők vissza, s melyben Apollo delphinios és Artemis delphinia tiszteltettek, egyike vala a legrégiebbeknek. — Az ünnep, mely munichion (ápril) hó hetedikén tartatott s mely hihetőleg a hajózás megnyitási ünnepével esett egybe, áldozatokkal volt kapcsolatban, melyeket elutazta előtt Theseus alapított. Thargelion (május) hónapban, mely hónapot kiválólag Apollonak szentelének a görögök, és pedig e hónap hetedik napján ünnepeleék az apollói főünnepeket, Apollo születés-napját, — mely egyszermind a nyári érlelé melegnek vala ünnepe. — Ezen alkalommal a thargéliákát, — a föld termékeinek zsengeit, melyek megfőzve agyag edényekben körmeneti pompával hordoztattak körül, áldozták tiszteletére. Sőt Apollo megengesztelésére, hogy a várost dögvészről s mindennemű szerencsétlenségtől megóvjá, ugyancsak e hó 6-án két bűnöst mint εχρυσον-t áldoztak föl és pedig egyikét férfi, másikat női osztályaért a városnak. E szerencsétlenek földiszitve s furulya-hangok zenéje mellett vezettedének a városon kívüli vesztőhelyre s lőnek föláldozva. A következő nap az örömenek volt szentelve, s az apollói istenisztelet egyik jel-

lemző része tevéélvezeteit kellemesebbekké. Athenben, melynek valamint történelme, — ugy az ennek alapot adott vallási gyakorlatok, legismertebbek, s ugy saját, mint az egész ión néptörzs életének tükréül tekinthetők, — a forró hekatombaeon (július) hónap, mely előbb Kronosról neveztedék, az Apollonak hozott áldozatok nevéül ölté fel. Erre következtek a Metageitniák a hasonnevű hónapban (augusztus) Apollo metageitnios tiszteletére, s mely a városi vendégszeretet s jó szomszedság ünnepe vala. Beodromion (szeptember) hónapban hihetőleg a marathoni győzelem napján, — mint a csaták vezetője tiszteltetett és pyanepsion (október) hónapban pedig neki az ősz termékeit és Cirisionenak neveztedék, az évnek mindenféle kedves adományaival földiszitett olaját hordoztak a városban ünnepélyes körmenettel a tiszteletére zengedezett énekek dala-lama közt.

Ép oly nevezetes, mint régi ünnepei valának egyszermind az amyklai Apollonak a görögöknél, különösen a spartaiaknál, valamint egyáltalában a Peloponnesosban lakozó törzseknel, kik a karneosi Apollót is kiváló tiszteletben részesitedték. Amyklai Apollonak, a hyakinthia nevű ünnepeket szentitedték, melyek alapitását a rege az Apollo vigyázatlansága miatt játékközben elveszted s általa nevéül nevezted virággá változtatott Hyakinthosra vezetted vissza. Ezen ünnepek, valamint a lakoniaiak által Hekatombaeon hó 7—9. napján, tehát három napon át üleletek, melabús és vidám szertartásokkal elegyes ünnepek valának, a mennyiben ugy a megholt felett keseregni, valamint a megdicsőült felett örvendezni egyszerre nyujtottak alkalmat. Hasonlóan ezekhez, messzeterjedt vala a dorok közt az Apollo Karneios tisztelete. — Ünnepeivel Spartaban s Lakoniaban, Korinthusban és Sykionban, ugy szintén Messeneben találkozunk. Spartaban a hekatombaeonra következő karneios (augusztus) hóban összesen 9 napon át (7—15-ig) tartattedk ünnepei s a harcziás dór törzs jellegének megfelelőleg harczijátékokkal és zenével voltak összekötve s Terpander óta nagy jelentőségre emelkedtedk.

Egy egész és különálló ünnepkört alkot a delphosi Apollo tisztelete. Jóllehet ezen ünnepek vezéreszméje épen az, mi a más nevek alatt tisztelt Apollo ünnepeié, mégis a környék hagyományainak befolyása s a helyi viszonyok bennök sok változást eszközleének. — Bysios (tavasz) hó 7-én ünnepeleék itt Apollo születését és hirneves jósdája alapitattását. Nyár közepén a theophániákát Apollonak a hyperboreusoktól visszatérte emlékére; nemsokára ezek után a theoxeniákát, mely alkalommal — ugy tartja a rege, — Apollo asztalához hívta az isteneket s dusan megvendégelte őket. Végre Cukatiós-nak nevezted ősz hó hónapban a delphosi Apollo tiszteltetésének legfontosabb eseményét a pythiai ünnepélyek ujíták föl, melyek jelentősége oly nagy volt, hogy Alpheios-völgyben Görögország legnagyobb nemzeti ünnepele képeleleék.¹⁾

¹⁾ Hasonlitsd össze: Preller Griechische Mythologie I. Th. 192—205. S.

Ezen utóbbi ünnepélyek Apollonak a sárkányon aratott győzelme emlékére az amphiktyonok vagy Diomedes által alapítva, kezdetben minden kilenczedik év elején, később épen úgy, mint az olympiai játékok, minden ötödik év elején ünnepeltettek. Egy időre a törzsek villongása, a háboruk nyomasztósága és az elemi csapások bekövetkezése folytán szüneteltek; de Krisas lerombolása után új fényben tűnének föl ismét s egy sajtászerű pythiádák szerinti időszámítás alapjává lőnek. Ezen pythiádák szerinti időszámítás kezdete a 48. olympias második évére (586. Kr. e.) tehető. Az ünnepély kezdetben költői és zenei verseny volt kizárólag; az ünnepi alkalmi költemények hatszakos versekben dicsőíték a fényes és hatalmas istenséget; ezen énekekkel együtt hatszakaszos nemzeti tánc is divott. — Később a legfényesebb áldozatok, körmenetek s az olympiai játékoknál szokásos harci játékok is helyet nyertek. A versenyzőknek jelentkezniök kellett az ünnepélyt rendező amphiktyonoknál s közülök különösen ama kilencz lón hallhatatlanná, kiket Pindaros magas röptű ódáiban dicsőített. A győztes jutalma az Apollonak szentelt babérkoszoru volt. Boldog nép, melyet ily egyszerű jutalom oly nagy tettekre s nemes versenyre lelkesít!

Ezek s még számosak, mint a Beotiában Daphne emlékezetére ült daphnephoriák s a Delos szigetén ünnepelt deliák, voltak főbb ünnepei Apollonak. S mindezen, a görögök által rendezett ünnepélyek, az egész apollo-kultusz, mely a zene- és ének hangjaiban, a jóslatok isteni tekintélyű szavában s az áldozati ünnepélyes cselekményekben nyert kifejezést, oda irányult, hogy azon lelkesedést s magasztos felhevülést előidézze, melyben az isteni, az emberi szellemben nyilatkozik.

(Folyt. köv.)

Medsnun és a zerge.

(Hisszarli Nureddin.)

— Törökből. —

Kegyetlenül bántak velem,
Összetépve fájó keble;
Kéért rajong, akit imád,
Nem bírhatja szíve Leilát.

Elvonult a világ elül,
Mely őt üldi kegyetlenül.
Elment messze, elbujdosott,
Magával vitt bút, bánatot.

Elhagyta, ki hűtelen lett,
Kéért visel hű szerelmet;
Nem akarták rossz emberek,
Hogy egymásé lehessenek.

Isten veled, Leilám hivem,
Szeretlek még most is hiven.
Hamarább huny el a csillag,
Mint én téged elhagyjalak.

Elszáradhat folyó sodra,
Medsnun hűtlen nem lesz soha.
Felhő, harmat elenyészhet,
Medsnun sosem felejt téged.

Búsan ballag erdőn, pusztán,
Megy a bánat lába nyomán.
Keleti szél szembe kapja:
Hirt vár tőle anyja, apja.

Tornyosodik barna felleg,
Le-lehullnak nehéz cseppek.
Hátha talán Leila könyje,
Hullt alá a göröngyökre.

Néma esendét felrizza vad,
Szegény zerge liheg, szalad.
Utána a vadász törtet,
Szegénykére hosszú tört vet.

Szól a vadász: „Valahára“,
„Törbe került szegény pára.“
Összekötve lába, teste,
Karsu nyaka vérrel festve.

Nagy szemei esdekelve
Néznek fel a kegyetlenre.
Egy kis könyesepp fénylik szemén,
Kegyelemért így esd szegény.

Zord vadásznak kérges keble,
Nem indul meg kegyelemre.
Zsákmányának örül s megyen
Hazafelé az ösvényen.

Medsnun a kis zergét látta,
Könyörköny gyült bús arczára.
Pénzét, mi volt, oda adta,
A kis zergét kiváltotta.

Gyenge lábát feloldotta,
Karsu nyakát átkarolta.
Nagy szeméit megtörülte,
Ne omoljon bús könyűje.

„Jó kis állat, légy te szabad,
Nem az állat, ember a vad.“
Szép két szemét nézi hosszan,
Könyvet hullat, szíve dobban.

Megesókolja, megöleli,
Ismerős e két szem neki.
Ez a két szem Leila szeme,
Ez gyujtá őt szerelemre.

Erődi Béla.

Alfréd orvossága.

— Félig igaz történet. —

Megleste: S u h o g ó.

(Folyt. és vége.)

Annyira hitte ezt maga is Alfréd, hogy az ő szeptikus Jean barátjának nem egyszer mondta el:

Barátom, azért a leányért tűzbe merném tenni, ha hat kezem volna is.

A komoly Jean csak annyit felelt rá: s z i n é s z n ő. Miért aztán Alfréd barátunk rendesen megapprehendált s utoljára fel sem hozta már a bájos Jusztinét. Pedig minden nap szerelmesebb lett. Jusztine nem tiltotta azt neki, s a viszonzszerelmet mutatta, hanem nem mondta soha. — A szegény Alfréd csak úgy hányódott vetődött kétségbeesés s remény között, — mint a tenger felszínén a kormánytalan csónak.

Egy napon így szólt a szép Jusztinehoz:

— Kisasszony, én most nagyon romboló kedvemben vagyok. Szeretném elsülyeszteni az egész világot, hogy ne maradjon élve más, csak mi ketten. Élne azután egy szép zöld szigeten, mint az első pár ember, mint egy pár galamb. — Akarná ön ezt?

A bájos Jusztine lesütötte szemeit, s azt felelte:

— Ezt csak akkor mondanám meg önnek, ha bucsut vennék egymástól örökre.

— És most miért nem?

— É n b e c s ű l e t e s l e á n y v a g y o k.

Én becsületes leány vagyok! Alfrédot kezdte már bosszantani ez a temérdek ismétlés. Hiszen ő hitte azt, s épen azért minek annyiszor emlegetni?

Hanem azért hitt és remélt.

És míg hitt, míg remélt, megszállta egy izgága daemon, nyugalmanak gyilkosa: a féltékenység. Ha Jusztine csak egyszer mondta volna, hogy szereti, sohasem jutott volna eszébe a féltékenység, de így a kétség pillanataiban önkénytelen tette fel magának a kérdést: hát ha más szeret? Jusztine sokszor felelte a színházban tekintetét egy szőke Don Juanon, ki az előkelő körök Alcibiadesé volt, Alfréd észrevette ezt, s remegett.

— Kisasszony, ismeri kegyed azt a szőke urat?

— Uram, é n b e c s ű l e t e s l e á n y v a g y o k.

És többet nem nézett a szőke Alcibiadesre. Alfréd pedig nem kérdezte többször. Neki elég volt a szokott refraine megnyugtatója.

Ez alatt Jusztinét nagy szerencsétlenség érte, már szerencsétlenség vagy szerencse — a mint vesszük. — Szerencsétlenség, mennyiben egy nagynénje meghalt, s szerencse, mennyiben vagyont hagyott reá. Jusztine két hétig volt oda a temetésen, s midőn visszajött, így beszélte azt el Alfrédnek.

Jusztinen meg is látszott az örökség. Gyémántos függőket hordott, s selyem ruhákban kezdett járni, a zártszékről pedig gyakran elmaradt, mit gondolt Alfréd a gyémántos függővel, a selyem ruhával, csak legalább

a zártszékről ne maradt volna el. Panaszkodott is Jean barátjának.

— A te kis becsületes leányod örökséget kapott, gyémántos függőket hord. No hát tisztelem én azt a te kis becsületes leányodat.

Alfréd azt mondta Jeannak, hogy valóságos bolond. Hanem azért ő bolyongott egész nap a kis Jusztine lakása körül, mint egy bolond. — Egész nap elnézte az utca-ajtót, a járókelőket, s midőn kilépni látta az angyalt, szíve hangosan dobogott.

Épen estefelé volt az idő, midőn egy szép nyári napon a szokott szemlélésben gyakorolta magát. A boldog utcaajtón sokan jártak ki s be, kik mindannyian nem érdekelték Alfréd barátunkat, hanem annyivalinkább érdekelte egy. A szép szőke Alcibiades, ki egyszerre olyan féltékenynyé tette, egész othoniassággal lépett be.

Alfrédnek a feje kezdett szédülni. Fejéhez kapott, aztán szívéhez, s egész drámai tűzzel rohant a szép szőke ur után. A szőke Alcibiades nem vette észre, kopogott Jusztine ajtaján s belépett.

Alfréd oda volt. A falhoz támaszkodott s úgy érezte, mintha szívét ezer tüzes tűvel szurkálnák át a pokolbeli ördögök. A szép szőke ur Jusztinenél! E mondat igazsága egy egész világot rontott le szívében. Nem tudta mit tegyen. Órült volt. Megragadta a fájdalom s fejét kezeibe hajtva zokogott. A fájdalom után a düh következett. Jusztine ajtajához rohant.

Az ajtó zárva volt.

Szegény Alfréd! A niebelung-ének jó Günter királyával „vajh, mit gondolhatott?”

Megragadta a kilincset, s sámsoni erővel rázta meg az ajtót.

Egy pillanat mulva hangzott Jusztine ezüstcsengésű hangja.

— Ki az?

Alfréd elfojtott dühvel felelt:

— É n v a g y o k, k i s a s s z o n y.

— Ön Alfréd ur, én nálam ilyenkor. Mit gondol?

— Csak azt akarom mondani önnek, kisasszony, hogy Ön b e c s ű l e t e s l e á n y!

Ezzel egy nagyot ütött a bezárt ajtóra s elrohant.

Egy nagyot ivott.... és k i g y ó g y u l t.

— — — — —

És a végfejemény?

— — — — —

A végfejemény az, hogy e pillanattól kezdve Jusztine kisasszony elvesztette hangját. Rendesen hamisan énekelt, s ügyetlenül játszott. Legalább így írta a kritika?

— — — — —

És a morál?

A morál az, hogy így járnak a Jusztinek, ha szőke Alcibiadesekkel kokettiroznak és így a szájalomraméltó Alfredek, ha szőke Jusztinekbe vakon szerelmesek.

M o z a i k

I.

Bohó ember! jól tudod te rég,
 Hogy reményed szappanbuborék,
 S mégis sirva jössz, ha ez
 Semmivé szétrepedez.
 Csak egy eset
 Lehet,
 Hogy buborékod széjjel nem reped,
 S hogy ez szemedben könyet nem fakaszt:
 Ne fújd fel azt!

II.

Ihlett költők, mesterek!
 Halhatatlan művetek:
 Medenceze, vízzel teli —
 Melyben süldő költők serge
 — Szivattyuzván abból egyre —
 Ezméit készen leli.

III.

Siker
 Ha kell;
 Ha vágy dagaszt,
 Kivívni azt;
 A legerősebb hatalom,
 Hidd, — erre az önbizalom!

IV.

Miként gyémántos, drága gyöngy-özönt
 Nem egy kaczér hölgy diszül hord nyakán,
 Nem sejtve, hogy bányász meg gyöngybúvár
 Éltét hagyá e kincsekért talán:
 Akként a költő lelkes, hő dalán
 Mulatva függ az éldelő tömeg,
 Nem sejtve, hogy szívvérrel irta meg,
 S hogy rajt! a köny még egyre rezg talán.

Sziklai Soma Kornél.

Thompson ur elveszett fia.

Bret Harte rajza.

Mindnyájan tudtuk, hogy Thompson ur a fiát kereste, még pedig oly fiut, kit megtalálni nem volt érdemes. Hogy csupán e czélből ment Kaliforniába, az egy utitársa előtt sem volt titok. Az elveszett fiu testi tulajdonságaival, valamint erkölcsi gyengéivel nemsokára ép oly tisztában voltunk, mint az apja, ki nem szünt meg azokat a legnagyobb nyíltsággal elmondani.

— Ön épen egy fiatal emberről beszélt, kit Rea Gulchon felakasztottak, mert meglopta az aranymosásokat, — mondá egy napon Thompson ur egyik utitársának. — Emlékszik a szemére?

— Fekete volt a szeme.

— Ah, — felelt Thompson ur, mintha gondolatban jegyzeteit átlapozná, — Károlynak kék szeme volt.

Azután megint eltávozott.

Akár e kellemetlen fürkésző mód okozta, akár az előszeretet, melylyel a nyugat lakója azt az érzést vagy elvet, mely sokat zaklatja, tréfás oldaláról tekinti — szóval Thompson uron szivesen nevettek. Titokban közkézen forgott egy ujság hirdetése, melyben börtönörök, fegyházigazgatók felszólíttatnak, hogy az eltűnt Károlyról hirt adjanak, és mindegyikünk tudott valamit a szomorú viszonyokról mondani, melyekben a nevezett Károlyt látta volna. De azzal tartozom földieimnek, hogy kijelentsem, mily kevés guny jutott Thompson ur tudomására, midőn közhirré lett a jókora összeg, melylyel kétes tervét meg akarta valószínűsíteni és hogy jelenlétében semmit sem szóltak, mi az atya szívét megsérthette volna. Sőt Tibbits Bracy ur tréfás ajánlata, hogy az elveszett ifjú megkerítésére részvény-társaságot alakítsunk, egy ideig komoly megfontolás tárgya volt,

A felületes szemlélő Thompson jellemében talán semmi érdekest vagy szeretetreméltót nem talált. Élete, melyet egyszer az ebédnél elbeszélt, bebizonyította, hogy még különzségeiben is gyakorlati ember volt. Miután ifjúságában és érett korában kemény és zsarnok volt — és miután feleségét halálra kinezta, fiát pedig elkergette — öregségében Thompson egyszerre megváltozott.

— Uj-Orleansban 1859-ben jött rám, — mondá, mintha járványos betegségről volna szó. — Lépjünk be a szük kapun... kérem adja ide a tálat a babbal.

Talán ép az a hajlama, az életben mindent gyakorlati oldaláról fogni fel, segítte őt, kevés sikerrel biztató keresésében. A szökevénynek legkisebb nyomára sem jött: alig volt bizonyítéka arra is, hogy még él. A tizenkét éves gyermekre még homályosan emlékezett és így remélte, hogy a 25 éves férfira rá ismer.

Később az a hír keringett, hogy fáradozásait siker koronázta. De milyen? Ez ama kevés dologhoz tartozott, melyről nem akart nyilatkozni. Az esetnek két változatát beszélték. Az egyik szerint Thompson ur a fiát egy kórház meglátogatása alkalmával egy furcsa vallásos dalról ismerte meg, melyet a beteg akkor énekelt, ha lázálmai gyermekségének napjait varázsolták eléje. Ez a válto-

zat, mely legalkalmasabb volt a sziv szép érzéseinek kitüntetésére, nagyon népszerűvé lett és Gushington főtisztelendő ur terjesztette, visszatérvén kaliforniai utjából, kinek elbeszélése mindig nagy hatást tett hallgatóságára.

A másik tudósítás már nem volt ilyen egyszerű és mivel valószínűbb, méltónak tartom a behatóbb tárgyalásra.

Thompson ur végre felhagyott azzal, hogy fiát az élők között keresse s feladatául tűzte ki magának a temetőket kutatni és a boldogultak hideg sirköveit szoros vizsgálat alá venni. Többi közt szorgalmas látogatója volt a „magányos hegynek” — egy pusztaság dombnak, mely már elég szomorú vala eredeti magányosságában is, de a fehér márványablak még szomorubbá tették, melyek segítségével San Franciscó elhunyt polgárait a futó homok alá fogja, mert ez vonakodik őket befedni és a szélről megóvják, mert ez dühösen és konokul teljes erővel el akarja őket söpörni. E széllel az agg ép oly konok akaratot állított szembe; nagy, gyászfátyolos kalapját mélyen nyomva szürke fejére, egész napokat a siriratok hangos olvasásával töltött el. A szentírásból vett sok helyen, megörült és bibliájának segítségével szeretett pontosságukról meggyőződni.

— Ez a zsoltárokból való, — mondá egy napon a közelben dolgozó sirásóhoz.

A sirásó nem felelt.

Ez legkevésbé sem ijesztette el Thompson urat, mert hirtelen melléje ugrott a nyílt sirba és észszerűbben folytatta beszédét:

— Nem ástott ön sirt valaha Thompson Károlynak?

— Vigye el az ördög azt az urat! — felelt őszintén a sirásó.

— Aligha meg nem is történt vele, ha vallástalanul halt meg, — viszonzá az agg és kimászott a sirból.

Ez alkalommal a rendes óránál tovább maradt Thompson ur a temetőben. Midőn a város felé fordult, a távolban már a lámpák világítottak és hatalmas szél zugott, mely a ködfelhőket visszavissza kergette, a magányos külváros utcáinak sarkán pedig mindig más oldalról támadta meg őt. Egy ilyen utcasarkon még más is megtámadta; valaki káromkodva, töltött pisztolylyal követelte pénzét. De a tolvaj vasakaratra és aczélmorokra talált. A támadó és a megtámadott a földre estek.

A következő perczben az agg már megint talpon volt — egyik kezében az elragadott pisztolyt tartva, a másikkal a rongyos fiatal embert fogva.

— Mi a neved, ifju? — kérde Thompson ur ajkát összeszorítva.

— Thompson!

Az öreg ember eleresztette a fogoly nyakát s kezét ragadta meg.

— Thompson Károly kövess, — mondá és magával vitte foglyát.

A kettő közt lefolyt magyarázatokból semmit sem lehetett megtudni; de másnap az egész város tudta, hogy Thompson ur megtalálta fiát.

*

(Folyt. köv.)

Giardinetto.

Budapest, april 8.

(B. A.) Oh Sztupa György, ki lakozol a kálvin-téren, s üres óráidban gyógyszereket is keversz! Ki édes atya is vagy, városi atya is vagy, honatya is vagy! Ki neveztetel a nemzet gazdasszonyának, mint neveztetik jó Bizzay a nemzet bárójának! Ki jegyzője vagy valamennyi létező és nem létező jótékony egyesületnek! Ki irsz oly ortografiával, minőt olvasva Szarvas Gábor mélakórba esnék! Ki nélküli táncvizigalom is csak félve alakul meg, s ki vállalkozol népgyűléseket vezetni, s a közvéleményt vezetni félre, hogy te roppant hazafias magyar vagy! De nagy bakot löttél te édes Sztupa, midőn a mellett kardoskodtál, s ki is vitted a fővárosi közgyűlésen, hogy a német Thaliának ingyen telket adjanak a városligetben, arra remek bődét építendők. Oh Sztupa, de csak Sztupa vagy te!

*

A dolog úgy történhetett, hogy te minden mellett lelkesülsz: egy jó embered mondotta hajdan, oh Gyuri lelkesülj minden szépért. S te lelkesülsz török ügyért, árváért, szegényért. Megadjuk a koszorut. Bokros érdemeid vannak. Lelkesülsz a színügyért is mert az is szép. De mert nem tudod élesen megkülönböztetni a jót, a rosztól, színügyről lévén szó, te a német színügyért is lelkesültél. S ezt nem tevéd jól oh Sztupa, s máskor vigyázz, mert ha minden szépért lelkesültél is, nem minden hasznos, miért lelkesülsz.

*

A városligeti német szinkör hozsánnát fog neked fúni, mig a hajdani Miklósi-féle magyar szinkör szelleme olyast mond, mit mond Palamed van der Bunnak a vége felé Soldosné Marjolaine.

*

S ti város böles atyái, kik csarnokot emeltek a városligetben a „Schwanck“-oknak és „Pössék“-nek, aproposra olvastatok-e hires Bécs városa reciprocitását, melyben a pályázatból inter alia a magyarok kizárják?

Tizenegy órai misén.

Volt idő, még nem oly régen történt, — a midőn a hatalmas Francziország egyik kedves és humanus királya, navarrai Henrik, olyaténképen állította vissza szeretett birodalma földült nyugalmat, — hogy annak fejében meghallgatott egy rom. kath. misét!

Mi is egy egész kis forradalmat éltünk át közelebb, a kedélyt, testet-lelket valóban kimerítő forradalmat... no nem találják el kérem?... — a farsangot; mely sok szívet lázított föl és sok philisterlélek nyugalmit rabolta el!

Farsang után a böjt következik. Les extrêmes ses touchent. És az így van helyesen. Ezek az ellentétek rendkívül jótékony hatással vannak az emberekre és a naptár nem kiszámítás nélkül van így készítve.

Mert hiszen a mámor után oly jól esik a kijózanulás.

Amnyi tánczolás után oly jól esik a térdelés.

Amnyi bálványimádás után oly jól esik az istenimádás! — A viharzó keringők, a megújrázott esárdások forgataga elnyugodott. A báli csillárok lángjai kialudtak, csak a templomokéi maradtak égve. Mindaz, ami a vigalmak napjaiban e büszke nevek alatt: kellem, báj, szellem, pompa, fény, ragyogás, csillogás — szerepelt, most mélyen böjti hamu alá van temetve. Herculanium és Pompeji hamuba temetkezett.

Az eddig magasra emelt ékes fejceskék aláhanyatlottak, a büvös-bájós ígézetes szemek le-süütvék... esattogó tánczene helzett mélabús orgonazokogás... ragyogvány helyett egyhangú szürkeség... melynek borongós homályából emlékeztetőleg hangzik fülünkbe: Por, hamu.... semmi vagyunk!

Böjtben vagyunk, tehát vezekeljünk!

Es minthogy épen a vasárnap tizenegy órai misére harangoznak, tehát menjünk el arra is.

A harangok épen most hagyták el mormolásukat. Sirjatok, sirjatok.

Magam részéről régi szokásnál fogva szoktam a tizenegyórai misére járni és tessék elhinni, minden czélzatosság, minden utógondolat nélkül.

Vasárnap a tizenegy órai misére pedig különben azok szoktak járni, kiknek az életben legtöbb alkalmuk van vétkezni, vagyis a tehetős és előkelő világ, a „haute-volée.“

Kevéssel beharangozás előtt sűrűbben nyílnak a templomesarnok ajtajai. A mint mondám, válogatott közönség sietve gyűl.

Fogatok érkeznek; áhíthatos arcu mamák, sylphyd leányok ibolyaszín toilettekben és ibolyaszín fátyollal cherub arcukon, — szállnak ki azokból; — sötéten öltözött ifjak márcziusi ibolya csokorral a gomblyukban — követik őket nyomban befelé.

Milyen nagy jótétemény is az ilyen ibolyaszín böjti, vagy fehér tavaszi fátyol egy ifju lányka arcán; átbocsátja az a kívülről bekérező izzó szemsugarakat, azonban lenge köde egyszersemind palástolja a viszonzás tekintetének áruló fölesillámlását is.

Az érkező hölgyek a padokban foglalnak helyet, és pedig azok, kiknek a menny földi áldásaiból busásabban kijutott — itt is közelebb iparkodnak férközni a kegyelem trónjához; — a férfiak többnyire állva maradnak.

Melyik félnek lesz több leimádkozni valója, annak-e, melynek bájai öntudatlanul vészesek, avagy-e annak, mely e bájakért minden rosra kész.

Különben itt többnyire ismerősök vannak egybegyülve, a közelmúlt heteken csupa jótékony-sági dáridokon együtt vigadtak, most már együtt vezekelnek, a báltermekben egymáson dobogtak kebleik, most már ugyanazon kebleiket bünbánólag verdesik: Miserere me, miserere me Domine!

A templomba gyülekezés ideje alatt a fiatal emberek sorfalat szoktak képezni a bejáratoknál.

Egy Budapestről közelebb érkezett barátom — nevezzük Andornak — néhány vasárnap óta szintén elmaradhatlan látogatója a tizenegy órai miséknek és rettentetlen sarkköve az említett élő sorfálnak.

És mióta a fiu a tizenegy órai miséket jár hallgatni, föltünően halvány és szótlan lett a boszszantásig.

Ezred orvos volt Kis-Ázsiában.

Nem rég tért meg nagy Törökországból — mint busongó Mikesünk mondja — és már ismét készül külföldre; messzire — messzire innen, honnan többé haza nem jő. Csak az angol muszka háboru kitörését várja!

A nagy ottomán birodalomban nyolcz hónapon, keresztül folytonosan kötözgeté a hazájok szabadságáért vértet hősök sebeit — és sokaknak szerzett enyhülést. — Ő sértetlen tért hazájába, csak itthon sérült meg, még pedig csak szíve és ime, annak számára nem talál irt.... kétségbeesik.....

Nyolcz hónap alatt dőlt el Törökország sorsa... örökre menthetlenül...

És enyolez hó alatt dőlt el itthon Andor sorsa is... és ő azt mondá, hogy szintén: örökre menthetlenül.

Ő úgy mondta és úgy hitte... Én tagadtam, és csakugyan nekem lett igazam, a minék szivből örvendek.

Államok elbukta fölött Clio zokog és sirlegiát...

Andor életének, pedig én szentelek egy fejezetet.

A szükséges adatokat e czélra töle bírom.

* * *

Rövid kis történetke... Andor még tanuló korában Budapesten beleszeretett egy gyermekkori játszótársnőjébe. Malvin esinos, kedélyes, de gyakorlati leány volt 16 éves kora daczára is. — Idyl viszonyuk úgy kezdődött, mint Pál és Virginiáé, de szerencsésjökre, vagy szerencsétlenségökre-e — azt majd megtudjuk — nem úgy végződött. Andort gyámja orvosi pályára adta volt és Európa keleti egén épen akkor gyult ki az orosz-török háboru vésze, midőn Andor orvostudori oklevelét kezébe kapta. Egyet gondolt tehát s a boldog jövő reményében dagadó kebelével búcsuzott el Malvinjától és török egészségügyi szolgálatba lépett. — Malvin könnyű szemekkel fogadta meg, hogy vár — de csak egy évig! Andor egy év múlva — legalább is 10 – 15 lófarkas basának megtéve képzelé magát, és könnyű kedélyvel hagyta oda hazáját és mátkáját, hiszen Malvin csak 16 éves volt még!

Andort Kis-Ázsiába vitték ezredorvosnak. Ő irt Európába s nem nyert választ, — Malvin irt Ázsiába, de szintén hallgatás lett a felelet. Történt pedig, hogy Malvin özvegy édesanyja négy hó múlva elköltözött egy jobb világba és szegény Malvin állapota a legkétségbeesettebbé lett, mint-hogy azon állami nyugdíjat, melyet özvegy anyja férje után élvezett, töle megvonták. Rosz néven lehetett-e venni töle, ha egy idősb uriember ajánlatát, nevévé lenni, vissza nem utasítá. — Malvin D...-ben Talányiné lett és egy tündérszép kisleány mostohája, ki az igaz, mégis egy évvel idősb volt nála.

A kikötött egy évből még csak 8 hó telt el és Andor már homn volt. — Zsebe meg volt tömve piasterekkel, feje tapasztalatokkal... rangja is volt... csak szive vágya maradt betöltetlen... a kalitkát üresen találta... kéretlenül is elmondták neki az emberek... hogy merre keresse a ki-röppent madárkát.

* * *

Andor tudta méltányolni Malvin helyzetét... és nem kárhoztatá őt lépéseért. De szivének nem parancsolhatott; az D...-be vonzotta őt; szólni vele nem, csak látásában akart gyönyörködni Malvinnak. Malvin pedig D...-ben minden vasárnap

ott volt a tizenegy órai misén, azért tehát azon sem csodálkozhatunk, ha Andor sem mulasztá el e misét vagy 4 hét óta egyszer sem, ha ott inádtá istenével lelke bálványát is. E mai böjti vasárnapon is a tizenegy órai esendes misét meghallgató oldalammal állt. A sekrestye csemetyüjét nemsokára megrántották... az orgona elkezdé fejünk fölött mélabus sirámaikat... és az ur ősz szolgálója violaszin selyem misemondó ruhában oda lépett a főoltárhoz... Introibo ad altare Dei.

Ekkor hátunk mögött hirtelen megnyílt a templom kis ajtaja és mellettünk sietve könyved léptekkel elhaladt egy gazelle természetű, elegans, ibolyaszin fátyolba burkolt arcu hölgy... kebléről épen azon pillanatban, midőn hozzánk ér... alágördül egy kised ibolyacsokor... a hölgy azonban ezt nem is látszik észrevenni, még gyorsabban iparkodik előre és helyet foglal az imapadok egyikében.

— Ez „ő“ — suttogá hirtelen fülembé remegő hangon Andor, fölkapva a márványtalajról az ibolyacsokrot, még mielőtt az egészszöl másvalaki valamit észrevehetett volna. Andor reszkető kézzel görcsösen nyomta keblére az ibolyacsokrocskát... én pedig... egész áhitattal meresztém szemem „ő“ reá... de persze csak hátulról láthattam.

Az urfölmutatás multával Andor egyszerre csak indulatosan megrántja tavaszi felöltöm jobb szárnyát, mely heveskedése ellen ugyancsak patogva kezdtek tiltakozni becsületes szabóm ezérna öltései.

„Olvasd“ parancsolá lihegő ajkakkal Andor, kezembe nyomva egy hosszukás, keskeny fehér papirszeletkét. „Az ibolya csokorról oldtam le.“

Megdöbbenve engedelmeskedém zsarnok akaratának, bár első pillanatban megvallom, nagyon meghökkenem szeszélyes fölháborodásán.

A papiron részint apró betűkkel írva, részint tüvel kiszurkálva ez állott: „Barátom! Remélem már megbocsátott. Indokaimat tudja. Arczképét keblemen hordtam. Mostoha leányom Elvira meglátta. Én megvallottam neki mindent. — Ő szánja Önt és mióta vasárnaponként személyét is látja — örülésig szerelmes Önbe. Elvira ma az Agnus Dei magándalát éneklé. Menjen föl hozzá a chorusra, mutassa be magát. Mondja el, hogy ismerősöm. Boldogítsa őt. Én hübb anyósa leszek önnek, mint a milyen mátkája voltam. Esküszöm!“

Csodálkozásom nőttön-nőtt és keresztül futván e sorokat, melyekből legalább is igen nagy őszinteség volt kiolvasható, megszólítani akartam Andort. Ő azonban már nem volt mellett, hanem néhány lépéssel előttem, hátat fordítva az oltárnak, föl, a chorusra bámult.

Egy üde lányhang épen az „Agnus Deit“ éneklé akkor szivrehatólag, lágy pianissimokkal és csengő fortékkal.

*

Andor szép férfias vonásai egészen átszellemltek... nagy éjsötét szemei tulvilági fényben égtek... lihegő ajkai öntudatlanul szétnyitak... nagyot lélegzett — és hozzám lépett.

„Nos?“ kérdé... „Nos?“ kérdém én is.

„Én már határoztam. Megbosszulom magam Malvinon! Ő csalódik, ha azt hiszi hogy én játékszer leszek továbbra is!“

Nem értém Andor e szavait s magyarázatot akartam tőle kérni, de már késő volt, eltűnt a lépesőkön föl — a chorusra.

Az „Agnus Dei“ elhangzott, néhány lépést tettem előre. Lépteim zajára egy percze hátrafordult Malvin, azonban nem én rám nézett, hanem föl a chorusra. Követém példáját. Andor csakugyan ott volt, Elvirával élénken beszélgetve.

Malvin ismét az oltár felé fordítá elhalványuló arcát. Láttam hogy hanyatlott le feje, hogy kulesóldtak össze görcsösen ujjai... talán imára...! Ki tudhatná, mily érzelm vihar dul most keblében velem együtt a körülünk állók csak azt látták, hogy erősen zokog... és bár olvasóink most már ismerik is Malvin történetét... fogadni mernék, hogy el nem találnák, vajjon a megnyugvás örömeben fakadt-e sirva szegény Malvin... vagy a visszaemlékezés szülte fájdalomban zokog-e oly keservesen.

* * *

Még pár perc és a misének vége. A pontifex áldásra emelé kezét. A közönség oszlani kezdett. Én előre siettem, de a templom előtt megálltam.

Kis vártatra kijött Andor is a templomból Malvin és Elvira között haladva. Mindhármának, arca sugárzott; Andor odaintett magához és bemutatott egyelőre Talányiné urhölgynek és Elvira kisasszonynak, egy héttel később pedig viszont nekem — Elvira kisasszonyt, már mint — boldog menyasszonyát!

E naptól fogva újból megfogadtam, hogy mindig csak az annyira üdvösnek bizonyult tizenegy órai misére fogok járni vasárnaponként... és másnak is azt fogom tanácsolni; azonban azt is megígérem, egyuttal, hogy ha Andor és Malvin megint történetet talál csinálni, azt is el fogom e lapok hasábjain beszélni — és pedig még Elvirának is. Dixi.

W.

H I R E K

az irodalom, művészet és közművelődés teréről.

— „Egészségügyi levelek egy anyához“ című műre előfizetési felhívást bocsátott ki Cseh Károly orvos (lakik Zalathnán Alsó-fehértmegyében), amelyben egy anyának ad tanácsot családi életbeni mihez tartására. Mindenesetre hézagot pótló mű leendő orvosi irodalmunkban. Előfizetési ára 3 frt.

— „**Szini Lapok**“ cím alatt egy új heti képes közlöny jelent meg Grüner Márton szerkesztése mellett, melynek célja a vidéki színeszet érdekeinek képviselésére. Csak aztán lenne valami haszna. Előfizetési ára évnegyedre 1. 50 kr.

— **Grim és Horovicz** budapesti könyvkereskedő cégé bizományában „Még újabb fény és árnyképek“ cím alatt Kákay Aranyos Nr. 3-tól egy esimesen kiállított kötet jelent meg. Ára 1 60 kr.

— **Retter Gyula** budapesti mérnököt fényes kitüntetés érte, mely reánk magyarokra mindenesetre hízegő lehet csak amennyiben a párisi világkiállítási csarnok építés vezetői által föléje helyeztetett mindazoknak, kik az ottani óriási kupola építésére pályáztak (a mely mű kivitelére a jelenkor legkiválóbb mérnökei versenyeztek) Nem tartjuk feleslegesnek megemlíteni itt, hogy ő készíté a budapesti nemzeti színház bérháza és az egyetemi könyvtár kupolájának tervezetét is, továbbá ő rajzolta a pesti indóház csarnokának tervezetét. Retter már elutazott Párisba.

— „**A csók könyve**“ cím alatt Dengi János lapunk volt szerkesztője, egy 12—14 nyomott ivre terjedő munkát irt, melyet aláírás útján szándékozik kiadni Ezen műre a megrendelési ivatek még a f. é. 13-dik számunkal küldtük szét t. olvasóinknak. Tárcaacsevegés alakjában elmondja abban mindazt, mit a csókról eddig mondtak és nem mondtak, külön fejezetekben tárgyalja egyes nemeit, társadalmi szereplését, történelmi multját és jelenét Ádámtól kezdve, a zsidókon, indusokon, perzsákon stb. keresztül le egészen a muszkák és ráczokig; körvonalozza a jogokat és alkalmakat, melyek azt szabaddá vagy tiltottá teszik, hosszasan foglalkozván kellemeivel és veszélyeivel stb. Érdekeségét illetőleg elég lesz magára a tárgyra s arra hivatkozni, hogy egyes fejezetei már több tekintélyes szépirodalmi lapban voltak közölve, hol azokat tetszéssel fogadták. Fűzött példány ára 1 frt; diszes angol kötésű 2 frt. A megrendelések Dengi Jánosnak Debreczenben (szentanna-utca 2550 sz. a.) czimezendők. Ujlag melegen ajánljuk olvasóink becses figyelmébe és pártfogásába.

— **Táborszky és Parsch kiadásában** Budapesten megjelent és minden hazai zenemű kereskedésben, Debreczenben Ifj. Csáthy Károlynál kapható: 3-ik magyar ábránd, legkedveltebb népdalok felett: 1. „Elátkozom ezt a gonosz világot“... 2. „Káka tövén költ a rucza“... 3. „Ez a világ a milyen nagy“... 4. „Kis furulyám szomorú füzága“... Zongorára szerzé: Ábrányi Kornél; ára 1 frt. 50 kr.

A fürdészetnek is van már nálunk szaklapja. Szerkesztője Dr. Lőrinczi Ferencz. — Hazánk, mely gyógyvizekben oly annyira gazdag, rég nélkülözött ily közlönyt, mely a fürdőző közönséggel végre valahára megértesse, mily hazafiatlanságot követ el a külföldi fürdők látogatása és hazai gyógyvizeink elleni elfogultsága által.

Kompolthy Tivadar által „Képek a tengerészéletből“ című, a mai tengerész életet ismertető mű-

vére hirdetett előfizetés határideje ápril hó 15-én lejár. Előfizetési ára füzve 1 frt, diszes arany metszetű kemény angolkötésben 2 frt. Melegen ajánljuk a közönség pártfogásába. Élvezetes olvasmány lesz. — A szerző címe: Budapest, belváros, szervitater 5. Szerkesztőségünknel is előfizethetni.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

(K.) Bulyovszky Lilla asszony, tisztelt vendégművésznőnk, e hó 8-án befejezve vendégszerepléseit, már távozott körünkből... természetesen: sok kedves emléket hagyva maga után. A mult alkalommal említettek kivül láttuk még tőle „A veszedelmes nagynéne“ című vígjátékban Müller Adél szerepét; Mosenthal „Deborah“-jában a czim szerepet és az általa fordított „Gauthier Margit“ cím szerepét.

Legnagyobb sikert aratott ez utóbbiban. Lehet, hogy maga a darab is jobb az előbbi kettőnél; lehet, hogy a közönség elfogultabban ítélte ez alkalommal, de annyi bizonyos, hogy mig amazokban referensi kifejezéssel élve, csak: „tetszett,“ ebben határozottan meghódítá még azokat is, kik játéka ellen imitt-amott kifogásokat emeltek. — A „kaméliás hölgy“ különben is force-szerepe a legtöbb drámai színésznőnek, s ha azt bárkinek is annyi könnyedséggel, oly finom alakítással egészében, mint részleteiben annyira megkapó művészettel sikerül kivinnie, mint tisztelt vendégművésznőnknek: bizonyára megérdemli a művésznő nevet s a közönség tapsait.

Bulyovszky Lilla asszony meg lehet elégedve közönségünkkel, meg a méltánnyalással és az eredménnyel általában. Közönségünk színe-java, különösen szebbik része annyi szeretettel karolta fel s oly pártolásban részesíté, hogy a művésznő netáni újabb körútjából aligha felejtí ki városunkat.

Színházunk tagjai közül mellette a „Veszedelmes nagynéneben“ különösen Vezéri tünt ki Emmerling báró szerepében. A báró kedélyes alakját maszkjában ép ugy, mint játékban oly kiváló sikerrel ábrázolta, hogy akkor, midőn e sikerét constatáljuk és fölötte őszinte örömünket fejezzük ki, határozottan kijelentjük, hogy ebbeli méltánnyalásunk legkevésbé sem tartozik ama „stereotyp“ dicséretnek közé, a melyekkel egyes jelesebb színészek időnként elhalmoztatni szoktak, de az elismerés igazi szava, a melyet művészi alakítással szemben kedves kötelessége hallatni minden elfogulatlan bírálóknak.

Volt e darabnak még egy igénytelen, de figyelmet érdemlő alakja „Szüszhain“ (Markó.) Valami ábrándosan szerelmes fiatal ur caricaturája. A szerep — mint említők — igénytelen, de Markóval, ki ugyszólván reátermett, sok derűtséget idézett elő, annyira hogy meg nem állhattuk külön felemlíteni.

Még egy vendégről kell megemlékeznünk. Bokody ez; ki, mint eddigi két fellépte alkalmából meggyőződünk, méltán tartatik a vidéki színészek egyik jelesb-

jének. A „Tolonecz“-ban láttuk mint Mravcsákot és Molière „Fősvény“-ének czim szerepében. Mindkettőben eredeti felfogást tanusított és különösen azon ritka természetesség, keresetlenség lepett meg bennünket, melylyel szerepeit kiviszi. Érdeklődéssel várjuk többi fellépteit és őszintén óhajtjuk, hogy további előadásai telt házak előtt folyjanak.

Láttuk végre az annyira emlegetett és oly régóta várt „Kisasszony felesége“ című 3 felvonásos operettet is. Azt ugyan nem igen lehetne reánk fogni, hogy az operetteknek valami nagy bámulói volnánk, de még ez esetben sem lennénk képesek a f. hó 10-iki előadásról valami rajongással szólni. — Az igaz, hogy Lecocq zenéje igen kedves és behizelgő, de a mi jámbor zenekarunk mellett meglehetősen adag képzelőtehetséget kell segélyül hívunk, ha az e fajta előadásokat valami brilliansaknak akarjuk találni. Lehet, hogy a későbbiek több élvezetet fognak nyújtani és nem is kívánjuk senki multságát rontani, de — szó, a mi szó — evvel nem igen voltunk megelégedve. Nyilvai Irma és Szabó Bandi, közönségünk e két kedvence és az operetteknek színpadunkon egyedüli fentartói, mindent elkövettek az előadás emelésére, de hiába az igyekezet és jóakarát nem mindig elegendő, „uti figura docuit.“ — Mellettük Tiszait emlithetjük fel csengő tiszta hangjával, eleven játékával és csinos megjelenésével; ugyszintén Alszeghi Ilonát, aki kis szerepét, a tőle megszokott izléssel adta.

Nyugaton és keleten

Lord Beaconsfield kormányának a keleti kérdésben követett politikája az angol alsó és felső házakban nagy diadalt aratott. A királynéhoz intézetni javasolt fölratot mindkét házban egyhangulag megszavazták. Az angol miniszterelnök pálczát tört a parlamentben a san-stefanoi szerződés fölött és kimondá, hogy a hadsereg tartalékának (70,000 ember) behivatása elmulasztatlan nemzeti kötelesség volt a Caesar és Nagy Károly birodalmánál is terjedtebb angol birodalom érdekeinek megóvására.

Goresakoff is felelt Salisbury körjegyzékére. Hemzseg az indokolat sophismáktól; végszavai azonban fölszólitják Angliát, hogy mily módokat tud arra, hogy a porta keresztény alátvalói is boldoguljanak, de hogy Oroszország is kárpótoltassék eddigi áldozataiért!

Románia miniszterelnöke Bratianó udvarról-udvarra zarándokol és mindenütt elmondja Oroszország igazságtalanságát és ragadozási szándékát.

Oroszország Európa előtt nem akarja megalázni, magát.... tehát quousque tandem?!

K Ü L F Ö L D.

— Az oroszok 1877 ápril 12-én kezdték meg a háborút, mely 1878 márczius 4-ig tartott; Oroszországnak e háboru 850 millio rubelbe került és elvesztett 250,000 embert. — Beck páter a jezsuita rend genera-

lisa súlyosan beteg. — **A Galacon** állomásozó összes angol kereskedelmi hajók utasitást vettek tulajdonosaiktól, haladéktalanul tengerre szállni, ha nem kaptak is szállitmányt. — **Vilmos** német császár egészségi állapota annyira megjavult, hogy szokott sétáit ismét megkezdheté.

FŐVÁROSI HIREK.

A képviselő ház husvéti szünnepjait kezdődnek vasárnap tartanak f. hó 27-ig. — **A szeretet ház** javára Somogyi Károly esztergomi kanonok 6000 frt. alapítványt tett. **A Sz.-Gellért** hegyet a tanács egészen befásittatni rendelé. — **Aszim** bey, orsovai török vámhivatalnok a magyar nyelv elsajátítása végett fővárosunkban időz. — **A dunagözhajózási** társaság még f. hóban kezdi meg az egyenes közlekedést Budapest és Konstantinápoly között. A torpedó akadályok már nagy részt elhárítvák. — **Az orosz vörös kereszt** számlájára az ó-budai hajógyárban készített hajók utnak indítottak.

VIDÉKI HIREK.

— **Nagyváradon** a szinkörben a Mándoki színtársulat május 11-én kezdi meg előadásait. — **Pécsett**, ha valami rendkívüli akadály nem jó közbe, a tervezett orsz. dalárünnepély az idén megtartatik. — **Nagyváradról** a román vallásuak Buna János ügyvédjelöltet küldik el az Aradon tartandó gör. kel. vallásu zsinatra. — **Egerben** husvét után a Bokodi színtársulata kezdi meg működését. Ugyanitt állandó színház építésére bizottság alakult Csiky Sándor elnökle alatt. — **A nagyvárad** régészeti és történelmi kiállítás husvét másodnapján fog megnyitani. — **P.-Varságon** mult vasárnap délután iszonyu jégeső volt. Ludtojas nagyságu darabok hullottak az égből. — **Komáromból** a 2 év óta tüzérezredesi minőségben állomásozott János főherczeg, előléptetése folytán eltávozik.

HELYI TÁROGATÓ.

— **Zenedénk** vasárnaponkint saját helyiségében csinos hangversenyeket szokott rendezni; válogatott közönség látogatja, hogy városunk ifjabb zeneértő nemzedékének szép előhaladottságában gyönyörködjék. A kik ily hangversenyen egyszer jelen voltak, többé sohasem mulasztanak el egyet sem és helyesen.

— **Az önkéntes tüzoltó egyesület** egy fuvó hangszerekkel ellátott zenekar létesítésén fáradozik és ez életre való eszmét közadakozás útján ohajtja megtestesíteni. Fölvívjuk a közönséget, hogy legyen bőkezű az ügy érdekében, hogy a szükséges az élvezetessel mihamarabb párosíthatassék.

— **Városi rendkívüli közgyűlés** fog tartatni Szerdán.

— **Föt. Krausz László** ur ő nga, középtanodai főigazgató jelenleg városunkban időz és az iskolák fölülvizsgálásával foglalkozik. Szombaton a rom. kath. gymnasiumot fogja meglátogatni.

— **Haláleset.** Báró Lo-Presti Á., cs. k. kamarás, gr. Zichy Ernő ipja, rövid betegség után tegnapelőtt, azaz szerdán, Hosszu-Pályiban elhunyt.

† **Gyászhir.** A „Debreczeni Ellenőr“ felelős szerkesztőjét nagy csapás érte. Kedves és a legszebb reményekre jogosított 4 éves kis Józsi fia, tegnap délután 1¼ órakor a roncsoló toroklob áldozata lett. A temetés ápril 13-án, azaz holnap d. u. 3 órakor a czepléudtczai Fried-háznál fog megtörténni. Az ég nyujtszon vigaszt és megnyugvást a mélyen szomorodott szüléknek!

— **A esolnakázó** egyesület is újból mozog és mint értesülünk, az illetők, kik a kormányrudon állanak, szép lendületet jósolnak az idén e sportnak.

— **„A gondteljes családapa“** czim alatt egy csinos dramollette érkezett be szerkesztőségünkhöz, mi azt ajánlva fogjuk áttenni városi színházunk igazgatóságához.

— **Országos szt. György** napi vásárunk a következő napokon fog megtartatni: ápril 11, 12-én a juhvásár, 14-én a bőrvásár; 20, 21-én a sertésvásár; 22, 23-án a baromvásár.

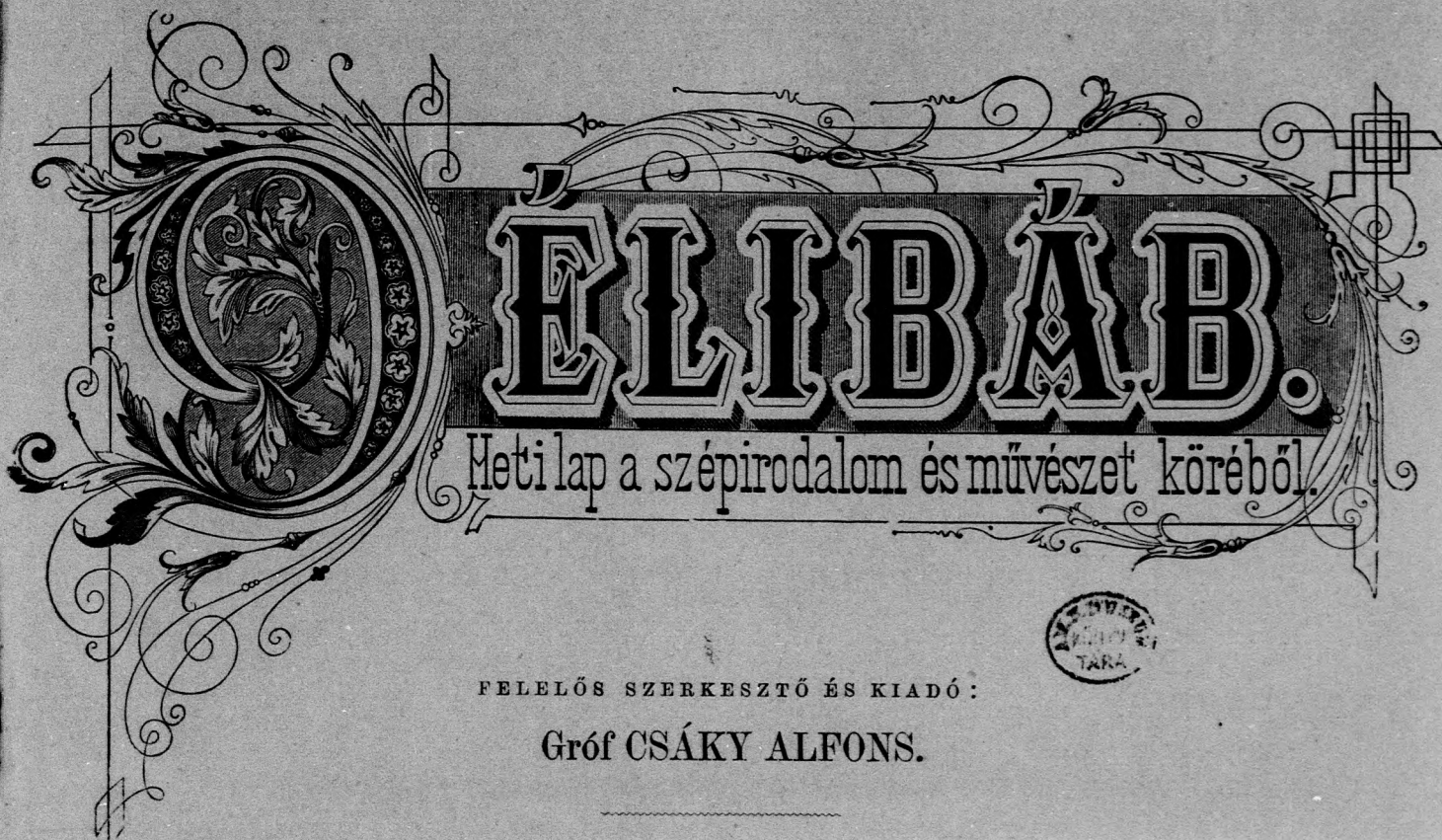
— **A szini** előadások ezentul fél nyolcz órakor kezdődnek.

— **Hangversenyt** rendez ma a „Korona“ szaloda nagytermében Belley Milos, a bécsi zeneakademia szép tehetségű növendéke. — E hangversenyen, melyet táncmulatság követend, több helybeli jó nevű műkedvelő is közre fog működni. Jegyek válthatók: Szepessy Antal, Rott Testvérek és Hofman Szaniszló üzleteiben. Kezdeté pont 7 órakor.

— **A főiskolai gyórsiró-egyesület** f. hó 7-én tartotta meg versenyírását Dr. Kovács Sándor és Kassay Sámuel tanár ur jelenlétében. Nyolcz versenyző közül az első díjat Gottlieb Ignác, 8-ik oszt. tanuló; a második díjat Berey József 1 éves hittan-hallgató, a harmadik díjat pedig Király Gyula 8-ad oszt. tanuló nyerte el. — Az egyesület ezen kívül még fog egy versenyírást rendezni, annak ideje azonban még nincs meghatározva.

TARTALOM: 1. Nem sokára. (költ.) Gr. Csáky Alfons. 2. Megnyert fogadás (rajz) Balázs Sándortól. 3. Phoebos vagy Apollo. Propper N. János. 4. Medsnun és a zerge. (költ. törökből Erödi Béla) Hisszárli Nureddin. 5. Alfréd orvossága. (Beszély.) S u h o g ó. 6. Mozaik. Sziklai Soma Kornél. 7. Thompson ur elvesztett fia. Bret Harte rajza. 8. Giardinetto. (B. A.) 9. Tárca: Tizenegy órai misén. W. 10. Irodalmi és művészeti hírek. 11. Debreczeni színház. 12. Nyugaton és keleten. 13. Külföld. 14. Fővárosi hírek. 15. Vidéki hírek. 16. Helyi tárogató.

BORITÉK: Heti naptár. Sakkalány. Számrejtvény. Helyesen megfejtők nevei. Szerkesztői üzenet. Vegyes. Tréfák és adomák. Kiadói üzenet. Hirdetések.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

Gróf CSÁKY ALFONS.

Megjelen minden pénteken.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	6	frt.
Fél évre	3	frt.
Negyed évre	1	frt. 50 kr.

A lapot érdeklő mindennemű közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Szerkesztői iroda és kiadó-hivatal: Varga-utca 2256.

Hirdetéseket lapunk számára elfogad HAASENSTEIN és VOGLER hirdetési irodája Budapesten és Bécsben, valamint GOLDBERGER V. Budapesten és kiadóhivatalunk.

DEBRECZEN,

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1878.

HETI NAPTÁR.

Április.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orsz naptár	Izraeliták naptára	NAP		HOKK				
					kél. o. p.	nyug. o. p.	kél. o. p.	nyug. o. p.			
13 Szomb.	Ida	Ida	1 Április	10 Sab. Hag.	5	18	44	2	3	3	19
14 Vasár.	7 6 Virágvas.	F 6 Palmarum	2 A 5 Makrina	11 Bójt M. hal.	5	16	46	3	26	3	36
15 Hétfő	Neste szüz	Neste	3 Titus	12 Náthén	5	14	47	4	52	3	58
16 Kedd	Turibius	Turibius	4 Nicetas	13 Nathaniel	5	12	48	6	19	4	18
17 Szerda	Rudolf (Rezső)	Rezső	5 Theodul	14 Husv. előest.	5	10	51	7	54	4	39
18 Csütör.	Nagycsütörtök	Nagycsütörtök	6 Eutich	15 Pes., h. 1. ü.	5	8	52	9	13	5	5
19 Péntek.	Nagypéntek	Nagypéntek	7 György	16 Husv. 2. ü.	5	6	53	10	34	5	38

S AKKTALÁNY.

Gedeon Ludovikától.

té	ég	te	ge	ki	sze	med	ugy
Szün	met,	ged	kem	mu	en	sér	ne
na	len	be,	bol	en	Oh	ress	rel
Ha	dog	Lel	lan	nem	ha	gem	ne.
nél:	hat	szem	ha	retsz	De,	sze	*Hogy
va	lább	Mert	száll	dó	nél,	hagy	sze
le	led	hal	sze	hogy	el	tok.	És
meg	gyok,	ga	fe	ha	el	ret	nál,

SZÁMREJTVÉNY.

Brett Idától.

- 14, 15, 16. Vizeken igen hasznos.
 3, 5, 16, 11, 4. Rosz, ha a szív ilyen.
 7, 8, 9, 10, 11, 12. Tengereken gyakori.
 3, 2, 16. Zemplénben egy kis falu.
 4, 5, 6, 2, 3. Sokaknak kedves hangszer.
 14, 15, 16, 11, 10. Télen igen érezzük.
 14, 2, 3, 2, 4. Barátságot old ez fel.
 7, 8, 11, 10. Hasznos házi eszköz.
 4, 2, 3, 1, 2, 16, 2. Szérükön feltalálható.
 15, 20, 2, 8. Ilyen igen kevés van.
 15, 16, 11, 10. Alkatrésze testünknek.
 1, 2, 3, 4, 5, 6. Egyik kedves női név.
 3, 11, 4, 11. Elbeszélő költemény.
 1, 2, 4. Jó ha belőlle sok van.
 1—16. Nem rég készült el, s most hazánk fővárosának egyik díszét képezi.

Megfejtési határidő ápril hó 26-ka.

A „Délibáb“ 13-ik számában közlött sakktalány értelme a következő:

Ha majdan átfutottam
 Göröngyös utamat,
 S hová fáradtan érek
 A sir, nyugalmat ad.
 Márvány szobor helyébe,
 Ha fenn marad nevem,
 Eszméim győzedelme
 Legyen emlékelem:
 S ha majd kijöttök néha
 S megálltok siromon,
 Zengjétek el a legszebb
 Dalt néma hantomon.
 Magyar dalt, lelkesítő,
 Melynél a szív dobog,
 Tán halva is megértem
 S keblem hevülni fog.
 És sirjatok egy könyvet
 Barátotok felett;
 Dalt érdemelt mert költő
 Könyvet, mert szeretett!

Br. Eötvös József.

A számrejtvény pedig ez: Ozmán basa azt üzenete, elfogyott a regementje, ha még egyszer azt üzeni, mindnyájunknak el kell menni. Helyesen következő t. előfizetőink fejtették meg:

Babos Szidónia, Györy Zsuzsika, Rippely Ede, Hochstätter Irma, Nemes Ilonka, Márton Berta, Kálnoki Matild, Erdésy Jozefa, Peterdy András, Püspöki Zoltán, Tóth Katinka, Fenyves Aranka, Böhm Szerafin, Kövesdy Mariska, Weisz Nina, Hevessy Géza, Vass Flóra, Kovács Erzsike, Putnoky Ilona, Hegyesy Etel, Varga Zoltán, Joó Lajos, Hársfalvy Károly, Kiss Erzsike, Kalász Guszti, Halasy Jolán, Feszt Ernő, Fekete József, Karász Jenő, Német Berta, Kőrösy Katalin, Markovics Róza, Herczeg Klára, Vörös Sándor, Lehoczky Biri, Nagy István, Földváry Kálmán, Király Ferencz.

A szerkesztő üzenetei.

Felkérem azon fővárosi, helybeli és vidéki tisztelt szerkesztőségeket, — kik a „Délibáb“-bal esereviszonyban állanak, vagy állani kívánnak, hogy ezentul az illető lapokat, vagy nevemre, vagy egyszerűen a „Délibáb“ szerkesztőségének címzeve küldeni sziveskedjenek.

Gr. V. S. Legközelebb köszönet; hová irjak?

H. F. Kalocsán. Mindent, mit küld szivesen veszünk, a humoros elbeszélésekről ne feledkezzék meg!

Er. B. Budapesten. Az ígért „csevegést“ várva várom.

A. Emil. Budapesten. Elfeledezt?

S. Gyula. Őrház. Maga mondja hogy:

A tollam el kopott,
Tintám is kifogyott,
A porzó elhullott,
És mi lett belőlem?
Poëta, de kopott.

Igaza lehet . . .

Czél és eszközök, elbeszélés. Értelem nélküli lehetlenségeken alapul, nyelvezete rosz; nem használhatjuk.

Cs. D. Budapesten. A magánkívüli állapot nem költészet, a rimek jók, de az nem elég.

Cs. L. Budapesten.

„Az ablakban kinyilott a rózsa.“

— Roszul látta, hagyma virág volt a!

„Elbodorogtam az ösvényen.“

— Elhiszem.

„És minden-minden olyan puszta“

— Biz igaz a!

E. K. Budapest. Az ígért fővárosi [rajzra most is várakozom.

Dr. K. G. Sajnálom, hogy nem találkozhattunk — körleveletem kapta, mikor lesz szerencsém?

K. Á. Budapesten. „Y“ jönni fog, a fővárosi tárczát kérem.

Ifj. B. S. N.-Kálló. Onnan szivesen venénk egy kis vidéki közleményt vagy levelet; meghagytam kívánsága szerint.

K. T. Budapesten. A költeményért fogadja köszönetemet levél meg.

J. V. Ungvárt. A lapban szerepelhet ön tetszése szerinti álnéven, de előttünk a szerkesztő előtt csak valódi névén. Küldött vers nem közölhető. Jobbat!

Rendes levelező Kassán. Ott meghalt a világ nincs semmi ujság?

Ifj. Gr. Cs. R. Kassán. Gratulálok, hát prepitujem?

Vegyes.

(s.) **A nők legbiztosabb fegyvere.** (Saphir után.) Az angol boldogtalanságában legboldogabb, az irhoni háboruban legbékésebb, az orosz akkor van otthon, midőn utazik, a német akkor legszomjasabb, midőn iszik, a nők pedig csak akkor nem beszélnek, midőn leginkább szeretnők, hogy beszéljenek. — A nőknek a családi életben használt nagy fegyvertárában a szurós és

csipős beszédektől egész a könyárig és ájulásokig, egy fegyvere sem oly vészthozó, mint az, melyet közönségesen duzzogásnak nevezünk. Sirni és a kis lábaeskákkal dobantani — ez a közönséges löfegyver; czivakodni, lármázni — ez az ostromló készülék; görcsök, ájulások, migraine — ezek a sugárágyuk és kartácsok; de a duzzogás, ez az ellenség kiéheztetése. — Van már napernyő, van esernyő, van villámhárító, van tűz- és jégkárbiztosító társaság: de duzzogás-ernyő, duzzogás-hárító, duzzogás-biztosító társaság nincs és nem is lesz. Egy duzzogó nő olyan, mint az örökké csepergő ereszsatorna, mely a legszilárdabb követ is kivájjja. — Ha egy nő, vagy szerető perel, csak férjével, vagy kedvesével perel, de ha duzzog: akkor duzzogása férjének, vagy kedvesének minden élettelen tárgyára is kiterjed; duzzog ebével, lovával, kedvencz ételével, papucsával, még a pipájával is; ha a férj művész, duzzog szobraival, festményeivel, szerepével, költeményeivel; duzzog elhalt nagyapjával, borbélyával, tyukszemorvosával. Ha egyébkor a nő 9 órakor buvik ki párnája alól, akkor, ha duzzogni akar, már 7 órakor fel kel, — hogy csak minél többet duzzoghasson. Ha duzzog az urnó, akkor a szobaciczus is mindent orrán és fogain keresztül mormog és a szakácsné is abbreviaturákkal és kezdőbetűkkel él. A beszéléshez a nőknek csupán 4 szervök van: gégéjük, torkuk, nyelvük és fogaik, de a duzzogáshoz száz! Duzzognak karjaikkal, midőn azokat kifeszítgetik; lábaikkal, midőn elhasznált cipőökbe bűjtatják azokat; hajjukkal, midőn borzasan hagyják és még számtalan jelével a rendetlenségnek. A perelésnek, lármának, egyszer csak mégis vége szakad, mert végre a legjobb tüdő is kifárad, de duzzogáshoz nem kell sem száj, sem nyelv, sem tüdő, duzzogni mindig lehet. A legdühösebb szóváltásban, ha véletlenül trüsz-szent a férj, mintegy önkénytelenül rámondja a nő: „Egészségedre váljék!“ de ha duzzog a nő, megpukkadhat a férj, annyit tüsszenthet és neje mégsem szól csak egy kukkot is. — Akármint pereljen a nő közbe-közbe, mégis csak kitekint a konyhába megnézni, hogy a jó töltött káposzta, azokkal a kis kolbászkákkal, miket férje úgy szeret, nem romlik-e meg; de ha duzzog, akkor mindenről megfeledeznek, akkor füstös a leves, kozmás a főzelék, rosz a pecsenye. — Ha lármáz a nő, mégis vigasztalódhatunk abban, hogy az ily rázkódítások tisztítják a levegőt és a szomszédok megszánának bennünket; míg ha duzzog, édig magasztalják azt a csendes, békés, kedves asszonyt, míg a férje teljes szélcsendben olyan helyzetben van, — mint egy zátonyra akadt hajó, mely sem előre, sem hátra mozogni nem tud.

Tréfák és adomák.

Csak egyik, a másik után. Egykor IV. Henrik egy kis városban utazott át; az ottani polgármester ékes szónoklattal akarta fogadni. Kezdte is már beszédét a polgármester, de akkor az oda közel lakó molnár számára hatalmasan ordítani kezdett. Erre a király intetget s erős hangon mondja: Uraim! csak egyik a másik után, különben lehetetlen megértenem önöket!

Post restante. Egy énekes Kölnbe érkezvén, azonnal a postára ment és kérdé, nincs-e levele?

— Poste restante? — kérdé a tiszt.

— Nem felelé az énekes, a ki aligha végzett iskolákat — katolikuskus.

A „szamár“ czégü csapszék mellett lakott egy varga, kire a város birája valamiért haragudott.

Történt, hogy a varga mint vádlott állott a bíró előtt, ki dühösen kérdé tőle, maga a szamár varga? De ez süketiséget színelve nem felelt. Ekkor fülébe rivalá ismét a kérdést: Maga a szamár varga? — Nem biz én — felelé — csak a szamár melletti varga vagyok.

Asszonyi diplomacia. A színésznő s egy grófné barátságban voltak...

Történik, hogy a színésznő kedves macskája megessi a grófné még kedvesebb kanári madarát, s azonnal vége lón közöttük a szives egyetértésnek.

Szóból szó támadt, végre meghidegülvén az érzések, a vitát levelek fejezték be... mint itt következik.

„Magácskám (írta a grófnő) kegyed megfelelkezik helyzetéről: eddig úgy irtam önnek, mint barátnője, de tán holnap már úgy irhatok, mint Berzsenyvölgyi grófnő.“

A színésznő rögtön felelt:

„Grófnécskám, ön megfelelkezik helyzetünkről. Tegnap úgy irtam önnek, mint egykori barátnője, ma már teljes joggal irhatom alá nevemet: Erzsébet, Angolhon királynője.“

Az m—i tanító — Ökör József nevű — ilyen kérdést tett fel egyszer egyik tanítványának:

„Ha nekem van 6 ökröm: ebből négyet a vásárra hajtok, hány marad itthon?“

„Tanító urammal épen három“ felelt a kis falusi gyerek ártatlanul.

Czigány inasa volt egy falusi papnak. — Történt egyszer, hogy míg a cigány bevitte volna a konyhából az egész pirosra sült ludat, éles bicskájával annak egyik czombját lemetszette és zsebre rakta.

— Hová lett a másik lába, more? — kérdé a pap.

— A másik? hátsen ott van, tistelendő uram.

— Igen az egyik; de a másikat kérdem.

— No hát mondtam már, hogy a másik az.

— Nézd csak, te bolond, ott az udvaron minden ludnak kettő van, — mondá a pap, kimutatva az ablakon, hol egy csapat lud' volt, melyek a hideg idő miatt egyik lábukat tollaik közzé felhúzták.

— No látja tistelendő uram, hogy aszoknak is csak egy van.

— Igen ám more, mert az egyiket eltakarták; de röpitse fel csak őket, majd meglátod, hogy mind egyiknek kettő lesz.

— No hát röpitse fel tistelendő uram azst is, s meglátja, hogy ennek is kettő lesz! felelt a more a sült ludra mutatva.

Kiadói üzenet.

Fölkérem tisztelettel a vidéki előfizetőket, — miszerént a hátrálékban levő előfizetési pénzt kiadó-hivatalunknak mielőbb beküldeni, azon t. előfizetőket pedig, kiknek ez évnegyeddal előfizetésük lejárt, hogy a megújítást mielőbb eszközölni sziveskedjenek, — nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék, amennyiben mi ezentul a vidékre csakis azoknak küldjük lapunkat, — kik arra előre előfizetnek.

Könyv- és zeneműkedvelők figyelmébe!

Két hétig

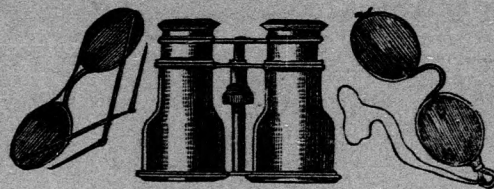
461 darab teljes regény, régibb és újabb német jeles szerzők művei, negyedrészt áron kapható; és

i n g y e n,

míg a készlet bírja, legújabb regények és tudományos művek megjelent első és második füzetei is. 1000 drb már használt zeneműveket pedig 10, 20 és 30 kron bocsátok áruba

Hofman Szaniszló

Bazárépület.

Szinházi látcsövek

a legfinomabb szintelenített 4—6—12 lencsével a legnagyobb választékban.

Szemüvegek

rövidlátók, távollátók, szembetegek és hályogtól műtét által megszabadítottak számára, valamint

Valódi hegyi kristály szemüvegek,

ugy minden a látszerészi szakba vágó cikkek a legjobb minőségben s a legjutányosabb árak mellett kaphatók

FISCHER JAKAB

látszerésznél Debreczenben, főpiacz 1713. sz.

Megrendelések és javítások a legpontosabban eszközöltetnek.